

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗΝ ΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΤΟ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟ

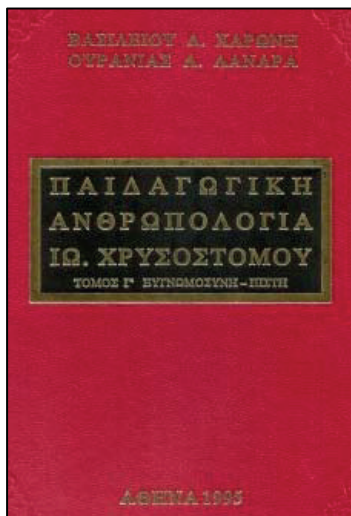
ΤΕΥΧ. 146
2015

ΔΩΡΕΑΝ

ΕΚΔΟΣΗ
Π.Ε.ΦΙ.Π.

Σημείωμα Συντάξεως.

Τό τεύχος αυτό, τοῦ 2ου 3μήνου (Ἀπριλίου-Μαΐου-Ἰουνίου), ἐδῶ καί μερικά χρόνια, λόγω τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως, δέν κυκλοφορεῖται σέ μεγάλη ποσότητα, οὔτε ἀποστέλλεται ταχυδρομικά. Ὅμως εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ἐκδόσή του προκειμένου νά διατηρηθῇ ἡ λεγομένη περιοδικότητα (4 τεύχη τό ἔτος) καί νά δικαιούμαστε κάποια μικρή ἐκπτώση στά ταχυδρομικά, πού, ὅπως εἶναι γνωστό, εἶναι ἤδη ἐδῶ καί μερικά χρόνια δυσβάστακτα. Τό ἀποστέλουμε σέ ὅποιον Φίλο μᾶς τό ζητήσει καί τό ἀναρτᾶμε καί στήν Ἰστοσελίδα μας στό διαδίκτυο (www.pefip.gr).

Ἀποφασίσαμε τό παρόν τεύχος νά τό ἀφιερῶσουμε στήν «**Ἀγωγή τῶν Παιδιῶν κατά τόν μεγάλο Παιδαγωγό Ἅγιο Ἰωάννη τό Χρυσόστομο.**» Λόγω, ὅμως, τοῦ μικροῦ ἀριθμοῦ τῶν σελίδων πού διαθέτουμε, παραθέτουμε σέ μετάφραση, ἐνδεικτικά, μόνο ἓνα μικρό ἀπόσπασμα ἀπό τή σοφία τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου. Γιά περισσότερα παραπέμπουμε στό σπουδαῖο 4τομο ἔργο: «**Παιδαγωγική Ἀνθρωπολογία Ἰωάννου Χρυσόστομου, τῶν Βασιλείου Χαρόνη καί Οὐρανίας Λαναρᾶ.**» Οἱ συγγραφεῖς ἔχουν ἀλφαβητικά λημματοποιήσει ὅλο τό συγγραφικό ἔργο τοῦ Ἁγίου Πατρός. Πρόκειται πραγματικά γιά ἓνα συγγραφικό ἄθλο. **Τό συνιστοῦμε θερμά.**

«ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ»

Τριμηνιαῖο δημοσιογραφικό ὄργανο τῆς
«Πανελληνίας Ἐνώσεως Φίλων τῶν Πολυτέκνων» (Π.Ε.ΦΙ.Π.).

Κωδικός Ἀριθμός Ἐντύπου: 001721.

Ἔτος 37^ο, ἀρ. φύλλου 146 — Ἀπρίλιος-Μάιος-Ἰούνιος 2015.

Ἀκαδημίας 78Δ — 106 78 ΑΘΗΝΑ.

Τηλ. 210-38.38.496, 210-38.22.586, FAX: 210-38.39.509.

E-mail: pefip@otenet.gr — Ἰστοσελίδα: www.pefip.gr

A.Φ.Μ.: 090047658, ΔΟΥ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ.

Ἰδιοκτήτης: Π.Ε.ΦΙ.Π.

ΙΔΡΥΤΗΣ: π. ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ (Μπιλάλης), Ἄγιορείτης Μοναχός († 2014).

Ἐκδότης: Ἀντώνιος Ε. Ἀντωνίου,

τ. Διευθυντής Ἐμπορικῆς Τραπέζης, Πρόεδρος Π.Ε.ΦΙ.Π.

Ἡ «Ε.Π.Ο.» συντάσσεται ἀπό Ἐπιτροπή.

Διευθυντής Συντάξεως: Ἰωάννης Γ. Θαλασσινός, διευθ. Π.Ε.ΦΙ.Π.

Ἐκτύπωση: Π.Ε.ΦΙ.Π.

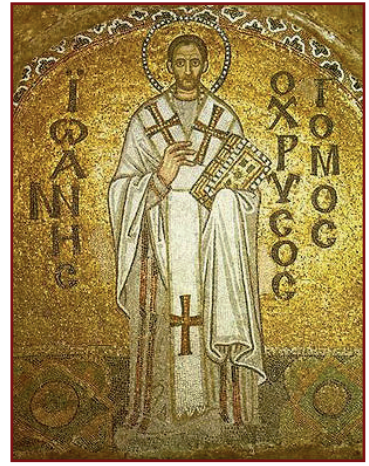
Ἡ «Ε.Π.Ο.» διανέμεται ΔΩΡΕΑΝ. ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ προαιρετικές.

Ἡ ἀγωγή τῶν παιδιῶν κατά τόν Ἅγιον Ἰωάννην Χρυσόστομο.

1. Ἄς προετοιμάσουμε τά παιδιά μας, ὥστε νά μποροῦν νά ἀντέχουν σ' ὅλες τίς δοκιμασίες τοῦ βίου καί νά μὴν ἐκπλήσσονται γιά τά δυσάρεστα πού ἔρχονται. Ἄς τά ἀνατρέφουμε μέ τήν παιδαγωγία καί νοουθεσία Κυρίου, καί θά μᾶς περιμένει πολὺς μισθός. Γιατί, ἂν οἱ ἄνθρωποι πού κατασκευάζουν ἀγάλματα βασιλέων καί ζωγραφίζουν εἰκόνες, ἀπολαμβάνουν τόσο μεγάλη τιμή, ἐμεῖς πού στολίζουμε τή βασιλική εἰκόνα (γιατί ὁ ἄνθρωπος εἶναι εἰκόνα τοῦ Θεοῦ), δέν θά ἀπολαύσουμε ἅπειρα ἀγαθά, ἀφοῦ ἀποκαθιστοῦμε στό πρόσωπο τοῦ παιδιοῦ τό «καθ' ὁμοίωσιν» τοῦ Θεοῦ; **Γιατί αὐτό εἶναι τό ὅμοιο μέ τό Θεό, ἡ ἀρετή τῆς ψυχῆς, πού ἀποκτᾶται, ὅταν ἐκπαιδεύσουμε τά παιδιά μας νά εἶναι ἀγαθά, νά μὴν ὀργίζονται, νά εἶναι ἀνεξίκακα.**

Ὅλα αὐτά εἶναι χαρακτηριστικά τοῦ Θεοῦ, πού ἀποκτοῦν καί τά παιδιά, ὅταν τά ἐκπαιδεύσουμε νά εὐεργετοῦν, νά εἶναι φιλόανθρωπα, νά περιφρονοῦν τά ἐγκόσμια. Αὐτό λοιπόν ἄς εἶναι τό ἔργο μας, τό νά διαπλάσσουμε καί νά ρυθμίζουμε καί τόν ἑαυτό μας καί ἐκεῖνα πρὸς τό πρέπον.

2. Ἄκουσε τόν Ἄπ. Παῦλο πού λέει: «Νά ἀνατρέφετε τά παιδιά σας μέ παιδαγωγία καί νοουθεσία σύμφωνη μέ τό θέλημα τοῦ Κυρίου» («ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καί νοουθεσίᾳ Κυρίου», Ἐφεσ. 6, 4). Μὴν προσπαθεῖς νά τόν κάνεις ρήτορα, ἀλλά παιδαγῶγησε τον νά φιλοσοφεῖ. Γιατί, ἂν δέν γίνεи ρήτορας, δέν θά προέλθει καμιά βλάβη, ἐνῶ ἂν ἀπουσιάζει τό δεύτερο, κανένα κέρδος δέν θά προκύψει ἀπό τήν ρητορική δεινότητα. **Χρειαζονται τρόποι καλοὶ καί ὄχι λόγια, ἦθος καί ὄχι ρητορική δεινότητα, ἔργα καί ὄχι λόγια...** Μὴν ἀκονίζεις τή γλώσσα του, ἀλλά καθάρισε τήν ψυχή του. Δέν τά λέω αὐτά γιά νά σέ ἐμποδίσω νά μορφώσεις τό παιδί σου, ἀλλά γιά νά σέ ἐμποδίσω νά προσέχεις μόνον τά κοσμικά χαρίσματα. Μὴ νομίσεις ὅτι μόνον ὁ μοναχός ἔχει ἀνάγκη ἀπό τά διδάγματα αὐτά τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Γιατί περισσότερο ἀπό τούς μοναχοὺς τά χρειάζονται τά παιδιά πού θά ἀσχοληθοῦν μέ τήν (κοσμική) βιοπάλη. Ὅπως δηλαδή ἀκριβῶς ἐκεῖνος πού μένει διαρκῶς μέσα στό λιμάνι, δέν ἔχει ἀνάγκη ἀπό κατασκευὴ πλοίου, ἀπό καπετάνιο καί ἀπό πλήρωμα ναυτῶν, ἀλλά ἐκεῖνος πού ταξιδεύει πάντοτε (μέσα) στή θάλασσα, ἔτσι ἀντίστοιχα συμβαίνει τόσο μέ τόν κοσμικό ὅσο καί μέ τό μοναχό. Γιατί ὁ μὲν μοναχός, σάν νά βρῖσκεται σέ λιμάνι χωρίς κύματα, ζεῖ ζωὴ ἡσυχῆ, καί ἀπαλλαγμένη ἀπό κάθε καταιγίδα, ἐνῶ ὁ κοσμικός εἶναι διαρκῶς θαλασσινός (ταξιδιώτης) καί ταξιδεύει στή μέση στό πέλαγος ἀντιμετωπίζοντας πολλές τρικυμίες. Κι' ἂν ἀκόμη αὐτός δέν ἔχει ἀνάγκη, πρέπει ὅμως νά εἶναι προετοιμασμένος, ὥστε νά κλείνει τά στόματα τῶν ἄλλων. Ὡστε, **ὅσο περισσότερο εὐδοκίμησει σ' αὐτὴ τῇ ζωῇ, τόσο περισσότερο τοῦ χρειάζεται ἡ μόρφωση τῆς Ἁγίας Γραφῆς...**

Σκέψου λοιπόν, όσο είναι δυνατόν, τό γιό σου (ή τήν κόρη σου) νά μπαίνει εκεί, σάν άριστος γιατρός, μαζί μέ τά εργαλεία πού μπορούν νά θεραπεύουν τή φλεγμονή του καθενός, νά πλησιάζει τόν καθένα και νά συζητεί και νά θεραπεύει τό άρρωστο σώμα, χρησιμοποιώντας τά φάρμακα της Άγίας Γραφής και μεταδίδοντας τά πνευματικά διδάγματα... Δέν είναι δυνατόν ένας τέτοιος άνθρωπος νά διαφύγει τήν προσοχή τών άλλων.

Γιατί άνάμεσα στους πολλούς υγιείς, ένας υγιής θά μείνει άπαρατήρητος. Όταν όμως άνάμεσα σε πολλούς άσθενείς υπάρχει και ένας υγιής, γρήγορα ή φήμη του θά φθάσει στ' αυτιά του βασιλιά και θά τόν κάνει γνωστό σε πολλά έθνη. **Έχοντας λοιπόν αυτά υπόψη σας, νά ανατρέφετε τά παιδιά σας μέ παιδαγωγία και νουθεσία σύμφωνη μέ τό θέλημα του Κυρίου.**

3. Κάνε τό σπίτι σου Έκκλησία, γιατί είσαι υπεύθυνος και για τών παιδιών σου και για τών δούλων σου τή σωτηρία. Και όπως ακριβώς έμεις για έσας θά δώσουμε λόγο, έτσι και καθένas από έσας είναι υπεύθυνος και για τό δούλο του και για τή γυναίκα του και για τό παιδί του.

4. Γι' αυτό είναι καλύτερα νά εφοδιάζουμε τό παιδί μέ ήθικά και πνευματικά όπλα από τήν πρώτη παιδική ήλικία, πού είναι άκόμη κύριος του έαυτου του και έλεύθερο από δεσμεύσεις και πάθη... Γιατί εκείνος πού αποφασίζει νά ακολουθήσει τή ζωή της πνευματικής άσκήσεως στό τέλος της ζωής του, ξοδεύει όλο τόν καιρό του, προσπαθώντας νά ξεπλύνει τά άμαρτήματα του παρελθόντος, και σ' αυτό έξαντλείται όλη του ή φροντίδα. Άλλ' ούτε τότε προλαβαίνει νά διορθωθεί και φεύγει από τόν κόσμο έχοντας ύπολείμματα τών πνευματικών του πληγών. **Έκείνος όμως πού άρχισε τόν άγώνα από τήν παιδική του ήλικία, δέν ξοδεύει τόν καιρό του σ' αυτό, ούτε ασχολείται μέ τή θεραπεία τραυμάτων, αλλά παίρνει από νωρίς τά βραβεία...** και μένει παντοτινά σταθερός και άμετακίνητος στις όρχές του.

5. Άς μή μου πει κανείς, ότι τά παιδιά δέν πρέπει νά ασχολούνται μέ τήν άκρόαση του θείου λόγου· γιατί θά έπρεπε όχι μόνον νά ασχολούνται, αλλά αυτά τά θεία λόγια νά είναι ή μοναδική τους άπασχόληση. Δέν τό ύποστηρίζω όμως αυτό λόγω της αδυναμίας σας, ούτε τά απομακρύνω από τή μελέτη τών μη χριστιανών φιλοσόφων, όπως ακριβώς δέν απομακρύνω και σας από τίς κοσμικές ύποθέσεις. **Άλλά αξιώνω μία από τίς έπτά ήμέρες της εβδομάδας νά τήν αφιερώνουν στον κοινό όλων μας Κύριο...** Γιατί αυτή πρό παντός ή ήλικία έχει άνάγκη από τέτοιες άκρόασεις. Έπειδή δηλαδή είναι τρυφερή, βρίσκουν άμέσως άπήχηση τά θεία λόγια, γιατί ή άκρόαση τυπώνεται στό νου τους, όπως ακριβώς μία σφραγίδα στό μαλακό κερί. Άλλωστε και ή ζωή τους τότε αρχίζει νά αποκλίνει προς τήν κακία ή προς τήν άρετή. **Άν λοιπόν από τήν αρχή και από τά πρώτα τους βήματα τά απομακρύνουμε από τήν πονηρία και τά χειραγωγήσουμε προς τήν άριστη όδό, ή ευσέβεια θά τους γίνει ένα είδος συνήθειας και φύσεως.** Έτσι δέν θά μεταστρέφονται εύκολα μέ τή θέλησή τους προς τό κακό, γιατί ή συνήθεια αυτή θά τά βοηθεϊ νά πράττουν τά καλά έργα. Έτσι θά γίνουν για μάς σεβαστότερα από τους γέροντες και χρησιμότερα στις δημόσιες ύποθέσεις, αφού θά παρουσιάζουν στή νεότητά τους τίς άρετές τών γεροντοτέρων.

(1. ΕΠΕ 21, 264-266 — 2. ΕΠΕ 21, 256-258 — 3. ΕΠΕ 8, 106-108 — 4. ΕΠΕ 28, 560-562 — 5. ΕΠΕ 12, 470-472).

ΔΩΡΕΑΝ ΔΩΣΤΕ ΤΟ ΚΑΙ Σ' ΑΛΛΟΥΣ